

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA- LWA-4101-27-02/2011/2012
P/11/07

Warszawa, 20 stycznia 2012 r.

**Pani
Hanna Gronkiewicz – Waltz
Prezydent m. st. Warszawy**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie skontrolowała działania m.st. Warszawy (zwane w dalszej części wystąpienia Miasto) w zakresie przygotowania do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, zrealizowane w okresie od stycznia do grudnia 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 30 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Prezydent niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Miasta w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących niepodjęcia skutecznych działań przyspieszających realizację inwestycji komunikacyjnych oraz nierzetelnego przedstawiania w *sprawozdaniach z przygotowań m.st. Warszawy do Mistrzostw Europy w piłce nożnej UEFA EURO 2012* danych na temat stanu zaawansowania realizacji inwestycji.

1. NIK ocenia pozytywnie realizację zobowiązań wynikających z umów zawartych między UEFA a Miastem Gospodarza - Miastem st. Warszawa². Realizacja zobowiązań wynikających z umów zawartych

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Umowa z miastem gospodarzem finałowych rozgrywek Mistrzostw Europy w piłce nożnej UEFA 2010/2012 pomiędzy: Union des associations européennes de football („UEFA”) a Miastem Stołecznym Warszawą z 14 września 2007 r., zwana dalej umową dla Miasta Gospodarza oraz Umowa UEFA EURO 2012™ - Wytyczne Marketingowe Miast Gospodarzy z dnia 27.10.2010 r.

z Miastem Gospodarza jest koordynowana w ramach współpracy Grupy roboczej *Venue Management Working Group*. Kontrola wykazała, że m.st. Warszawa we wszystkich obszarach przygotowań podjęło działania wynikające ze zobowiązań i gwarancji udzielonych UEFA. Zakończenie przyjętych działań zaplanowano w terminie poprzedzającym rozpoczęcie turnieju, a wyznaczone terminy opracowania koncepcji działań były realizowane.

➤ W obszarze transport została zaktualizowana Koncepcja obsługi komunikacyjnej na czas Turnieju Finałowego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej³. W podziale na scenariusze meczowe, które uwzględniają skrajne przypadki obciążenia systemów transportowych miasta, oszacowano liczbę kibiców korzystającą z poszczególnych środków transportu w dojeździe na stadion i ze stadionu. W celu poprawy obsługi kibiców poruszających się po mieście transportem publicznym zmodernizowano najważniejsze odcinki tras tramwajowych. Wykonywane będą jeszcze prace uzupełniające (np. wyposażenie trasy W-Z w urządzenia informacji pasażerskiej i wiaty) w ciągach komunikacyjnych prowadzących do głównych lokalizacji: stadionu i strefy kibica; trasy al. Jerozolimskie–most Poniatowskiego–Gocławek, trasy W-Z, a także głównych odcinków ul. Jana Pawła II i trasy Dworzec Wileński–rondo Waszyngtona. W zaktualizowanej Koncepcji zaproponowany został alternatywny wariant zapasowy skomunikowania Stadionu Narodowego z lotniskiem polegający na uruchomieniu połączenia autobusowego z przystanku PKP Żwirki i Wigury do terminala na Okęciu.

➤ W obszarze bezpieczeństwo przyjęto Zintegrowaną Koncepcję Bezpieczeństwa oraz oddano do użytkowania Centrum Bezpieczeństwa m.st. Warszawy⁴. Obecnie w Warszawie funkcjonuje ponad 3 800 kamer. Zakład Obsługi Systemu Monitoringu przyjął do eksploatacji łącznie 32, a po wykonaniu prac analitycznych wytypował lokalizację kolejnych 20 punktów kamerowych, w tym usytuowanych w okolicach Stadionu Narodowego. Inwestycja zaplanowana została na lata 2011-2012.

➤ W obszarze opieka medyczna opracowano Koncepcję Zabezpieczenia Medycznego Turnieju. Podjęto działania związane z zabezpieczeniem medycznym turnieju polegające na zabezpieczeniu medycznym kibiców (w tym zagranicznych) w zakresie leczenia otwartego. Wykonano prace modernizacyjne i remontowe w dwóch szpitalach Miasta:

- w Szpitalu Praskim zakończono budowę i wyposażanie nowego budynku, gdzie zlokalizowane zostały m.in. Szpitalny Oddział Ratunkowy, Blok Operacyjny z ośmioma salami operacyjnymi, Oddział Intensywnej Terapii (OIT) oraz dwa oddziały (łącznie na siedemdziesiąt łóżek);
- w Szpitalu Grochowskim im. dr med. Rafała Masztaka zakończono zadanie w części dotyczącej modernizacji OIT oraz Oddziału Chirurgii, natomiast w trakcie realizacji jest budowa i wyposażanie nowego pawilonu (planowany termin zakończenia robót 31 marca 2012 r.).

³ Zaktualizowana koncepcja została, przedstawiona i przyjęta na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego Zespołu Organizacyjnego ds. EURO 2012 w dniu 19.09.2011 r.

⁴ Centrum mieści się przy ul. Młynarskiej 43/45 w Warszawie i mają w nim swoje siedziby: Biuro Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu m.st. Warszawy, Straż Miejska m.st. Warszawy, Zakład Obsługi Systemu Monitoringu.

- *W obszarze hotele i zakwaterowanie* prowadzono działania związane z zapewnieniem zakwaterowania i obsługą turystów, w tym m.in. z zakresu: gromadzenia, weryfikacji, aktualizacji i analizy informacji na temat bazy noclegowej w Warszawie i regionie. Gromadzono informacje o bazie noclegowej w województwach ościennych (lubelskie, łódzkie) w promieniu 2 godzin jazdy od Stadionu Narodowego. Przygotowano nową wersję zakładki „noclegi” na oficjalnym portalu turystycznym Miasta⁵ dla poprawy dostępności bazy noclegowej w Warszawie oraz regionie, a także zwiększenia możliwości rezerwacji noclegów.
- *W obszarze promocja i organizacja strefy kibica* zrealizowano działania w zakresie promocji turnieju finałowego⁶. Na potrzeby działań promocyjno-informacyjnych stworzono rysunkowe postaci Fryderyka Chopina i warszawskiej Syrenki, które są wykorzystywane na nośnikach reklamy zewnętrznej, w Internecie, wydawnictwach. W zakresie przygotowania Strefy Kibica prowadzono działania zmierzające do wyłonienia usługodawców na świadczenie usług w zakresie m.in.: gastronomii, sprzątania terenu, bezpieczeństwa, zabezpieczenia medycznego. Został wyłoniony operator Strefy Kibica⁷.
- *W obszarze własność intelektualna*, w ramach podpisanych z UEFA Wytycznych marketingowych⁸ określających prawa i obowiązki Miast – Gospodarzy oraz UEFA, prowadzono współpracę z Krajowym Koordynatorem ds. własności intelektualnej oraz przedstawicielami innych miast gospodarzy. Opracowano także klauzule do stosowania w umowach z podmiotami współpracującymi, które nie mają prawa do identyfikowania się z turniejem UEFA EURO 2012.
- *W obszarze wolontariatu i komunikacji społecznej* uruchomiono portal internetowy⁹ a od października 2011 r. rozpoczęto rekrutację wolontariuszy.
- *W obszarze programów społecznych* w ramach przygotowań do UEFA EURO 2012 były realizowane projekty społeczne przez jednostki organizacyjne Miasta oraz Dzielnice¹⁰.
- *W obszarze telekomunikacji i IT* prowadzone są m.in.: prace adaptacyjne w Pałacu Kultury i Nauki w związku z organizacją Miejskiego Centrum Prasowego na czas Mistrzostw oraz instalowane są nowe punkty dostępu do Internetu bezprzewodowego. Przystosowano również miejską sieć WiFi¹¹ do transmisji obrazu z mobilnych kamer monitoringu miejskiego.

Zadania przyjęte do zrealizowania przez Urząd m.st. Warszawy określone zostały w dokumencie pn. *„Długoterminowy harmonogram działań w zakresie przygotowań do EURO 2012 w Mieście st. Warszawa (Mapa*

⁵ www.warsawtour.pl/noclegi

⁶ M.in.: akcja polegająca na wypuszczeniu balonów z Logo Warszawy Miasta Gospodarza, widowisko świetlnomuzyczno-laserowe na Moście Średnicowym z wykorzystaniem zabytkowych parowozów, konkursy. Ponadto Miasto brało udział w targach krajowych i zagranicznych: TTWarsaw, Tour Salon w Poznaniu, MIPIM w Cannes, EXPO REAL w Monachium, WTM Londyn, ITB Berlin.

⁷ Operatorem Strefy Kibica, na podstawie umowy z dnia 17 listopada 2011 r., została firma ARS Communiacion Sp. z o.o.

⁸ Ang. Marketing Guidelines

⁹ 30 maja 2011 r.

¹⁰ M.in. programy: „Artystyczna Skaryszewska” i „Kolorowa Praga” realizowane przez Dzielnicę Praga Południe oraz „Euro 2012 na Pradze Północ” realizowany przez Dzielnicę Praga Północ.

¹¹ Ang. Wireless Fidelity – bezprzewodowa łączność (realizowana drogą radiową) w sieciach komputerowych

Drogowa)” – na okres 2008–2012 (stan na 09.11.2011¹²). NIK zwraca uwagę na brak skorelowania przyjętej 9 listopada 2011 r. Mapy Drogowej z Mapą Drogową Spółki PL. 2012¹³. Dyrektor Sekretariatu ds. EURO 2012 wyjaśnił, że: „Nie ma i nie było żadnych wymagań, które nakładałyby na Miasta obowiązek przygotowania takiej Mapy Drogowej, w formie zaprezentowanej przez spółkę, ani dostosowania jej do Mapy Drogowej spółki.”

2. Wykaz głównych przedsięwzięć Miasta związanych z przygotowaniem do EURO 2012 zawarty został w *Master Plan Warszawa UEFA EURO 2012*, w którym (według stanu na dzień 10 listopada 2010 r.) wykazanych zostało 36 zadań inwestycyjnych w tym m.in. 18 inwestycji komunikacyjnych oraz budowa układu przesyłu ścieków do oczyszczalni Czajka. Do dnia zakończenia kontroli 6 z 18 inwestycji komunikacyjnych zostało ukończonych (w tym: jedna 2011 r.)¹⁴. Jedna inwestycja (budowa linii tramwajowej na Tarchomin i układu drogowego ulic Światowida i Projektowej) nie została rozpoczęta z powodu uchylecia przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzji ustalającej środowiskowe uwarunkowania tej inwestycji. W ramach uruchomienia linii kolejowej na lotnisko Okęcie dokonano zakupu taboru obsługującego linię, ale z powodu nieukończenia inwestycji przez PKP PLK uzyskano zgodę Ministra Infrastruktury na czasowe wykorzystanie zespołów trakcyjnych przeznaczonych do obsługi lotniska na innych liniach SKM¹⁵. Pozostałe 10 inwestycji komunikacyjnych powinno zostać zrealizowanych w terminie przed rozpoczęciem turnieju, stwierdzono jednak opóźnienia przy ich realizacji w stosunku do zawartych umów z wykonawcami, które wynosiły od 2,5 do 6,5 miesiąca.

Planowane przez Miasto i jego spółki wydatki na inwestycje komunikacyjne i budowę układu przesyłu ścieków do oczyszczalni Czajka wynosiły 5 023,3 mln zł (w tym inwestycje niezakończone 3 696,4 mln zł). Dotychczas poniesione wydatki wynosiły 3 214,4 mln zł na koniec III kwartału 2011 r.

W zakresie trzech przedsięwzięć Miasta dotyczących budowy Trasy Mostu Północnego (etap I – od węzła z ul. Pułkową do węzła z ul. Modlińską i etap II – od węzła z ul. Pułkową do węzła przesiadkowego „Młociny”) i budowy układu przesyłu ścieków do oczyszczalni Czajka, ujętych w wykazie przedsięwzięć Euro 2012 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów¹⁶ i uznanych przez Ministra Sportu i Turystyki (w sprawozdaniach z realizacji przedsięwzięć Euro 2012) za ważne dla organizacji turnieju stwierdzono, że inwestycja: Trasa Mostu Północnego nie została zakończona w przewidywanym terminie, tj. 21 grudnia 2011 r., a budowę etapu I układu przesyłowego ścieków ukończono 16 maja 2011 r., tj. z 5 miesięcznym

¹² W badanym okresie obowiązywała zatwierdzona w dniu 29 listopada 2010 r. przez Komitet Wykonawczy Zespołu Organizacyjnego ds. EURO 2012. Mapa Drogowa, która została zmieniona 9 listopada 2011 r. W wyniku tej zmiany Mapy Drogowej połączono w jeden obszar promocję i obszar dotyczący strefy kibica.

¹³ M.in.: W mapie drogowej dla obszaru – transport miejski nie wyodrębniono działania w zakresie oznakowania szlaków komunikacyjnych (brak jest również tego elementu w części Mapy Drogowej, w której określono cele operacyjne w obszarze transport) a ponadto w mapach drogowych m. st. Warszawy, dla niektórych obszarów przygotowań nie ujmowano tzw. kamieni milowych (kluczowych zdarzeń/działania) z planu PL.2012 – np.: w obszarach: zakwaterowanie i obsługa turystów, wolontariat i komunikacja społeczna oraz promocja.

¹⁴ Przebudowa ul. Wybrzeże Szczecińskie na odc. od Mostu Poniatowskiego do wiaduktu kolejowego oddana do użytku 31.07.2011 r.

¹⁵ Do momentu ukończenia inwestycji przez PKP PLK.

¹⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć Euro 2012 (Dz. U. z 2010 r. Nr 8, poz. 52 ze zm.).

opóźnieniem ponosząc koszty wyższe o 2 168 tys. zł w stosunku do planu (222 922 tys. zł). Natomiast zakończenie inwestycji „Czajka” zostało przesunięte o 9 miesięcy, tj. do 30 września 2012 r.

Kontrola wykazała, że Sekretariat ds. EURO 2012 nie wywiązywał się rzetelnie z powierzonych obowiązków w zakresie monitorowania inwestycji oraz opracowywania kwartalnych sprawozdań o stanie przygotowań m.st. Warszawy do UEFA EURO 2012¹⁷, które były przedkładane Prezydentowi i Radzie Miasta Stołecznego Warszawy. Ustalono, iż w sprawozdaniach kwartalnych zamieszczano informacje na temat zagrożeń terminu realizacji robót przy budowie trasy mostu północnego wskazując jedynie obiektywne czynniki, tj. usuwanie skutków powodzi i podejmowanie działań naprawczych, natomiast pomijano informacje przekazywane przez Inżyniera Kontraktu w protokołach z Rady Budowy, który wskazywał od czerwca 2011 r. na zagrożenie terminu zakończenia robót z powodu niedostatecznego zaangażowania sił i środków przez Wykonawcę. Z wyjaśnień Dyrektora Sekretariatu ds. EURO 2012 wynikało, że *„Monitoring inwestycji prowadzony jest w oparciu o comiesięczne raporty przekazywane przez kierowników poszczególnych projektów (...) Sekretariat ds. EURO 2012 nie weryfikuje otrzymywanych danych”*.

NIK negatywnie ocenia rzetelność sprawozdań z uwagi na stwierdzone rozbieżności w prezentowaniu terminów w wykresach Gantt’a¹⁸ (zamieszczone w sprawozdaniach z przygotowań do EURO 2012 za I–III kwartał 2011 r.), które nie odzwierciedlają stanu faktycznego wynikającego z dokumentacji źródłowej.

3. W ramach zagospodarowania terenów wokół Stadionu Narodowego Miasto zakończyło, 31 lipca 2011 r. (z 3 miesięcznym opóźnieniem) inwestycję związaną z przebudową ul. Wybrzeże Szczecińskie, która była współfinansowana z Ministerstwem Sportu i Turystyki¹⁹. Na realizację inwestycji wydatkowano kwotę 8,5 mln zł. Miasto podpisało, 10 marca 2011 r., porozumienie²⁰ z Ministrem Sportu i Turystyki w zakresie współpracy przy wykonywaniu dokumentacji projektowej dotyczącej zagospodarowania terenu otaczającego budowany Stadion Narodowy, poprzez budowę ciągów pieszych i dróg dojazdowych wraz z niezbędną infrastrukturą oraz zagospodarowaniem terenów zieleni. Podpisanie umowy z wykonawcą i rozpoczęcie prac budowlanych ww. inwestycji zaplanowano na IV kwartał 2011 r. Ponadto Zarząd Transportu Miejskiego prowadził budowę Dworca Autobusowego w rejonie PKP Warszawa–Wschodnia, która ma zostać zakończona w maju 2012 r., tj. z 2,5 miesięcznym opóźnieniem.

4. Stwierdzono niepełną realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli NIK przeprowadzonej w 2010 r.²¹ dotyczących: podjęcia działań mających na celu przyspieszenie tempa realizacji inwestycji związanych z przygotowaniem do EURO 2012 i weryfikowania danych zawartych w wykresach Gantt’a dotyczących stanu zaawansowania realizacji inwestycji, przed przekazaniem do Spółki PL.2012 oraz

¹⁷ Zarządzenie nr 5506/2010 Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 10 listopada 2010 r.

¹⁸ Daty podpisania umowy z wykonawcami Trasy Mostu Północnego wskazane w sprawozdaniach były błędne. Rozbieżności wynosiły jeden miesiąc (etap I wpisano 16.06.2010 r., a umowa była zawarta 16.07.2010 r.; etap II wpisano 21.05.2009 r., podczas gdy umowę zawarto 21.04.2009 r.).

¹⁹ Na podstawie umowy zawartej 20 maja 2010 r.

²⁰ Nr AM/B/2/2/46/11.

²¹ Wystąpienie z 10 marca 2011 r. (znak: LWA-4101-32-01/2010). Kontrola obejmowała lata 2009–2010.

zamieszczania w *Sprawozdaniach z przygotowań m.st. Warszawy do Mistrzostw Europy w piłce nożnej UEFA EURO 2012* kompletnych informacji dotyczących charakterystyk omawianych zadań inwestycyjnych i organizacyjnych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań w celu zminimalizowania opóźnień w realizacji harmonogramów zadań inwestycyjnych związanych z EURO 2012 oraz oddania obiektów do użytkowania przed rozpoczęciem turnieju,
- 2) rzetelne przedstawianie danych w sprawozdaniach dotyczących stanu zaawansowania realizacji inwestycji.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Prezydent, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Prezydent prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.